

DEMİRYOLU EMNİYET YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Demiryolu üzerindeki emniyetin yönetimi, düzenlenmesi ve denetlenmesi konularında ortak ilkelerin tanımlanması,

b) Demiryolu altyapı işletmecilerine, demiryolu tren işletmecilerine ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerine emniyet sertifikası verilmesi ve/veya emniyet yetkilendirmesi verilmesi,

c) Ortak emniyet hedefleri, ortak emniyet göstergeleri ve ortak emniyet yöntemlerinin geliştirilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi,

suretiyle Türkiye sınırları içindeki demiryolu taşımacılığında emniyetin geliştirilmesi, iyileştirilmesi, izlenebilmesi ve denetlenebilmesinin sağlanması ve sorumlulukların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri; demiryolu tren işletmecileri, demiryolu altyapı işletmecileri ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerini kapsar ve bu işletmecilerin kendi aralarındaki emniyet etkileşimi de dâhil olmak üzere bir bütün olarak emniyet gerekliliklerini tanımlar.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri, ulusal demiryolu altyapı ağına bağlı olmayan özel mülkiyete ait demiryolu altyapısı üzerinde yapılan yük taşımacılığında uygulanmaz.

(3) Bu Yönetmelik hükümleri, ulusal demiryolu altyapı ağına bağlı olmayan sadece tarihi veya turistik amaçla kullanılan demiryolu altyapısı ve demiryolu tren işletmecileri için uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesi, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi ile 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanununun 2 nci, 3 üncü ve 6 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Araç sahibi: Bir aracın mülkiyetine veya kullanım hakkına sahip olan, aracı ulaşım aracı olarak kullanan ve Bakanlığın tuttuğu ulusal araç kaydında bu şekilde kaydını yaptıran kişi veya kurumu,

b) ATMF: Uluslararası Trafikte Kullanılan Demiryolu Malzemesinin Teknik Kabulüne İlişkin Tek Tip Kuralları,

c) **(Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** Bakan: Ulaştırma ve Altyapı Bakanını,

ç) **(Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

d) Bakımdan sorumlu birim: Yük vagonları hariç her türlü demiryolu aracının bakımından sorumlu araç sahibi tarafından belirlenmiş ve Bakanlıkça izin verilen kuruluşu,

e) Bakımdan sorumlu kuruluş: Yük vagonlarının bakımından sorumlu Bakanlık tarafından COTIF-ECM düzenlemesinde belirtilen prosedürlere göre yetkilendirilmiş kuruluşu,

f) Başvuru sahibi: Emniyet sertifikası veya emniyet yetkilendirmesi almak için Bakanlığa başvuran tüm işletmecileri,

g) Cer gücü: Çeken ve çekilen araçlar için lokomotiflerin çekiş ve taşıma gücünü,

ğ) Ciddi kaza: Tren çarpışması, trenin yoldan çıkması veya benzeri bir olay neticesinde en az bir kişinin ölümü ya da beş veya daha fazla kişinin ağır yaralanması ile sonuçlanan ya da araçlarda, yolda, diğer tesislerde ve/veya çevrede inceleme sonucu en az altı milyon TL ağır hasara yol açan kazaları, emniyet yönetimini ya da emniyet kurallarını açıkça etkileyen benzer kazaları,

h) COTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşmeyi,

ı) Çeken araçlar: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olan her türlü aracı,

i) Çekilen araçlar: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olmayan her türlü yük ve yolcu taşımada kullanılan demiryolu araçlarını,

j) Demiryolu altyapısı: Demiryolunu oluşturan zemin, balast, travers ve ray ile elektrifikasyon, sinyalizasyon ve haberleşme tesisleriyle bunların tamamlayıcısı her türlü sanat yapısı, tesis, gar ve istasyonları, lojistik ve yük merkezleri ve bunların eklentileri ile iltisak hatlarını,

k) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

l) Demiryolu aracı: Hat yapım, bakım, tamir ve kontrol araçları dâhil her türlü çeken ve çekilen araçlar ile tren setlerini,

m) Demiryolu sistemi: Bir bütün olarak demiryolu süreçlerine ait yapısal ve operasyonel alt sistemler ile bunların işletilmesi ve yönetilmesi,

n) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

o) Deray: Her durumda trenin en az bir tekerleğinin rayları terk etmesini,

ö) ECM: Bakımdan sorumlu kuruluşu,

p) Emniyet: Kabul edilemez risklerin kontrol altında tutulması amacıyla gerekli önlemlerin alınmasını,

r) Emniyet belgeleri: Emniyet sertifikası ve emniyet yetkilendirmesini,

s) Emniyet kültürü: Bütün çalışanların yaptıkları işlerle ilgili riskleri ve sorumlulukları anlayıp bunları ciddiye almalarını, riski kontrol altında tutabilmek için birbirleriyle ve başkalarıyla etkin bir şekilde çalışmalarını sağlayan davranış biçimini,

ş) Emniyet politikası: Tüm işletmecilerin yönetim ilkelerine ilişkin kanıtlar sunacak ve bu işletmeler içerisinde emniyet kültürünü ve emniyet bilincini pekiştirmek için eyleme yönelik açık rehberlik sağlayacak politika belgesini,

t) Emniyet risk yönetimi: Risklerin tanımlanarak, analizlerin yapılması, bertaraf edilmesi veya kabul edilebilir bir seviyeye getirilmesini sağlayan yönetim sistemini,

u) Emniyet sertifikası: Demiryolu ulaştırma hizmetlerinin tüm süreçlerinin emniyetli bir şekilde yönetildiğini gösteren, demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecisinin emniyet yönetim sistemi kurduğunu ve ilgili emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlayan ve Bakanlık tarafından bu işletmecilere verilen sertifikayı,

ü) Emniyet yetkilendirmesi: Demiryolu ulaştırma hizmetlerinin tüm süreçlerinin emniyetli bir şekilde yönetildiğini gösteren, demiryolu altyapı ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecisinin emniyet yönetim sistemi kurduğunu ve ilgili emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlayan ve Bakanlık tarafından bu işletmecilere verilen yetkilendirmeyi,

v) Emniyet yönetim sistemi: Bu Yönetmelik kapsamındaki tüm işletmecilerin emniyetli çalışmasını sağlayacak, tehlikelerin ve kazaların azaltılmasına, risklerin düşürülmesine yönelik önlemlerin sistematik olarak belirlenmesi ve buna göre kuralların, talimatların, süreçlerin devamlı takip edilerek revize edilebilmesini sağlayan organizasyonel yapıyı,

y) Hizmet sağlayıcı kuruluş: Bu Yönetmelik kapsamında, demiryolu altyapı işletmecisi ve/veya demiryolu tren işletmecilerine cer gücü, akaryakıt, lojistik, **(Ek ibare:RG-2/2/2025-32801) manevra**, trafik kumanda, yük kontrol, eğitim, bakım, onarım ve haberleşme ile ilgili destek hizmeti veren kamu tüzel kişileri ve şirketleri,

z) İnceleme: Adli incelemeyi içermeyecek şekilde, meydana gelen kaza ve olayların tekrarının önlenmesi amacıyla bilgi toplanıp analiz edilmesi, gerçek nedenlerinin belirlenmesi ve gerekli emniyet tavsiyelerinde bulunulması faaliyetlerini içeren süreci,

aa) KAİK: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunu,

bb) Kaza: Maddi hasar, ölüm, yaralanma gibi zararlı sonuçları olan, istenmeyen, beklenmedik, ani ve kasıtsız bir olay veya olaylar zincirini,

cc) Kişisel emniyet belgesi: Demiryolu işleriyle ilgili tüm işletmecilerde emniyet açısından kritik görevleri yapacak personelden Bakanlığın düzenlemelerine uygun olarak yapılacak veya yaptırılacak sınav sonucu başarılı olanlara verilen ve alınması zorunlu belgeyi,

çç) Olay: İstenmeyen, beklenmedik, demiryolu sisteminin işleyişini ve/veya emniyetini etkileyen, kaza tanımı dışında kalan durumları,

dd) Ortak emniyet göstergeleri: Demiryolu operasyon süreçlerinin ortak emniyet hedefleriyle uyumlu olduğunu değerlendirmek ve demiryolu emniyet performansının izlenmesini kolaylaştırmak için ihtiyaç duyulan göstergeleri,

ee) Ortak emniyet hedefleri: Demiryolu sisteminin her bir alt sistemi ve bu alt sistemleriyle birlikte bir bütün olarak ulaşması gereken risk kabul kriterlerinde belirlenen emniyet seviyesini,

ff) **(Değişik:RG-28/4/2017-30051)** Ortak emniyet yöntemleri: Emniyet seviyelerinin nasıl değerlendirileceğini açıklayan, emniyetin diğer gereksinimlerinin yerine getirilmesini sağlayan değerlendirme ve kontrol yöntemlerini,

gg) Ramak kala: Bir kaza veya olayı tetikleyen hareketler, ihmaller, olaylar, durumlar veya bunların kombinasyonunu,

ğğ) Risk: İnsanların, donanımın ya da yapıların zarar görmesine, kaynakların kaybedilmesine ya da daha önceden tanımlanmış bir işlevin yerine getirilmemesine neden olabilecek olasılıklar ve bu olasılıkların şiddetinin ölçülmesini,

hh) Şebeke: Altyapı işletmecisinin sahip olduğu ve/veya onun tarafından yönetilen, tüm demiryolu altyapısını,

ıı) Şebeke bildirim: Demiryolu altyapı işletmecileri tarafından hazırlanan, altyapı kapasite tahsis başvurularını mümkün kılmak için ücretlendirme ve kapasite tahsis planlarına yönelik genel kurallar, süreler, prosedürler ve kriterler de dâhil olmak üzere gerekli diğer tüm bilgileri ayrıntılarıyla belirleyen ve Bakanlık tarafından onaylanarak yayımlanan bildirim,

ii) Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri: Ulusal demiryolu ağına bağlı olmayan bir şehir merkezi veya şehirleşmiş bölge il ve civar bölgeleri arasındaki ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemleri güvenli bir şekilde işleten ve/veya üzerinde yolcu taşımacılığı yapan kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

jj) Şirket: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tutulan ticaret siciline kayıtlı şirketi,

kk) Tehlike: İnsanların, donanımın ya da yapıların zarar görmesi, kaynakların kaybedilmesine neden olma ya da daha önceden tanımlanmış bir işlevin yerine getirilmesini engelleme potansiyeline sahip durum, nesne ya da faaliyeti,

ll) Tescil: Bir demiryolu aracının ulusal demiryolu ağında emniyetli bir şekilde seyredebilmesi için ilgili teknik ve idari mevzuata uygun olduğunun kabulünü ve sahipliğinin belirlenmesini,

mm) Tescil belgesi: Bir demiryolu aracının Bakanlık tarafından tescilinin yapıldığını gösteren belgeyi,

nn) Tren seti: Sabit ya da önceden tanımlanmış şekilde teşkil edilmiş, bir ya da daha fazla araçtan oluşan her türlü yolcu trenlerini,

oo) TSI: Demiryolu ulaşım faaliyetlerinde Avrupa Birliği üye ülkeler tarafından kabul görmüş Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesini,

öö) Tüm işletmeciler: Demiryolu altyapı, demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerini,

pp) Ulusal demiryolu altyapı ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünleşik demiryolu altyapısı ağını,

rr) Ulusal emniyet kuralları: Bakanlık tarafından yayımlanan ulusal demiryolu altyapı ağı ve şehir içi raylı toplu taşıma sistemleri için geçerli olan demiryolu emniyetiyle ilgili tüm mevzuat ve teknik standartları,

ss) Yetki belgesi: Bakanlık tarafından bir işletmeciye verilen ve demiryolu ulaştırma hizmetleri sunabilmek, altyapı ve demiryolu işletebilmek için önkoşulların sağlandığını gösteren belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Bakanlık, demiryolu sektöründe emniyetli altyapı işletmeciliği ve taşımacılık faaliyetleri için her türlü alt düzenlemeyi yapar. Bakanlık, emniyet sertifikası ve emniyet yetkilendirmesi verilmesi için gereken tüm denetim ve incelemeleri yürütme yetkisine ve emniyetle ilgili denetim ve incelemelerde tüm işletmecilerin her türlü ilgili belge, bina ve tesislerine erişim hakkına sahiptir.

(2) Tüm işletmeciler, teknik ilerlemeleri göz önünde tutmak suretiyle; ciddi kazaların önlenmesine öncelik vermek, demiryolu üzerindeki emniyetin sürdürülmesini ve iyileştirilmesini sağlamakla yükümlüdür.

(3) Tüm işletmeciler, demiryolu sisteminin emniyetli bir şekilde çalışması ve risklerin kabul edilebilir seviyede tutulmasından sorumlu olup ulusal emniyet kuralları ve standartları gereğince risk kontrol tedbirlerini uygulamak için birbirleri ile işbirliği içerisinde emniyet yönetim sistemi kurmak zorundadır.

(4) Tüm işletmeciler, demiryolu sisteminin kendine ait kısmın emniyetli çalışmasından sorumludur.

(5) Tüm işletmeciler, hizmet sağlayıcı kuruluşların sağladığı her türlü servis, bakım, araç, donanım ve malzeme temininin belirtilen gereklilikler ve kullanım koşullarına uygun olmasını sağlar.

(6) Emniyet yönetim sistemi, işletmecilerde kabul edilebilir operasyonel emniyet seviyesinde faaliyet gösterilmesini ve buna uygun emniyet kültürünün yaygınlaşmasını sağlar.

(7) Tüm işletmecilerin kuracağı emniyet yönetim sisteminin, ortak emniyet hedefleri ile uyumlu olduğunu değerlendirmek ve demiryolu emniyet performansının izlenmesini kolaylaştırmak için 26 ncı maddede belirlenen ortak emniyet göstergeleri kullanılır.

(8) Emniyet sertifikası ve emniyet yetkilendirmesi, bunların sahibi olan ilgili işletmecilerin emniyet yönetim sistemini kurduğunu ve belirlenmiş emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlar.

(9) Yetki belgesi sahibi bir demiryolu tren işletmecisinin, demiryolu altyapısına erişim izni için bir emniyet sertifikasına sahip olması gerekir.

(10) Demiryolu tren işletmecileri, kullandıkları demiryolu altyapısının işletmecisi tarafından yayımlanan şebeke bildirimini, taşımacılık, trafik ve emniyet ile ilgili kurallara, usul ve esaslara uymak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Emniyet Yönetim Sistemi, Eğitim ve Belgelendirme, Makinistler, Emniyet Açısından Kritik Görevler

Emniyet yönetim sistemi

MADDE 6 – (1) Tüm işletmeciler bu Yönetmelik hükümlerine göre emniyet yönetim sistemini kurarlar. Bu sistem Bakanlık veya Bakanlık tarafından ilgili mevzuatla yetkilendirilen kuruluşlar tarafından belgelendirilir.

(2) Tüm işletmeciler emniyet yönetim sistemlerini, emniyet yönetim sistemi kapsamında yürütmekte oldukları faaliyetlerin karmaşıklığına, büyüklüğüne, türüne ve risklere uygun şekilde oluşturur.

(3) Emniyet yönetim sistemi, gerekli organizasyonel yapıları, sorumlulukları, emniyet politikaları ve prosedürlerini de kapsayacak biçimde, emniyetin koordineli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesini temin etmek için tüm unsurları ile uyumlu ve organize bir şekilde işletmeciler tarafından tesis edilir.

(4) Tüm işletmeciler, emniyet yönetim sistemi organizasyon yapısını işletmenin en üst yönetimiyle doğrudan temas içerisinde olacak şekilde oluşturur.

(5) Emniyet yönetim sistemi, doğmuş veya doğabilecek tehlikeleri ve risk unsurlarını belirleyerek, söz konusu tehlikeleri ve riskleri bertaraf eden veya asgari düzeye indirgeyen operasyonel risk yönetimini içerir.

(6) Tüm işletmeciler, demiryolu sisteminin, ortak emniyet hedeflerini gerçekleştirmesini, ulusal emniyet kurallarına ve TSI'larda belirtilen emniyet gerekliliklerine ve ortak emniyet yöntemleriyle belirlenen risk kontrol değerlendirme yöntemlerine uygun olmasını sağlamak amacıyla, kendi faaliyetlerine uygun emniyet yönetim sistemlerini oluşturur.

(7) Emniyet yönetim sistemi, yürütülen faaliyetin özelliği, kapsamı ve diğer koşullarına uyarlanmış olarak 7 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen gereklilikleri karşılar. Emniyet yönetim sistemi, tüm işletmecilerin ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2025-32801)** demiryolu emniyetini etkileyen demiryolu altyapısı, araçları, işletmeciliği veya trafik yönetimi gibi bileşenlere ilişkin bakım, manevra gibi hizmetler ile malzeme teminine yönelik hizmet sağlayıcı kuruluşların faaliyetleriyle ilgili tüm risklerin kontrol edilmesini sağlar. Emniyet yönetim sistemi ayrıca diğer işletmecilerin faaliyetleri sonucu olarak devredilen riskleri de göz önünde tutar.

(8) Demiryolu altyapı işletmecisinin emniyet yönetim sistemi, ağıdaki farklı demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin operasyonlarının etkilerini göz önünde bulundurur. Demiryolu altyapı işletmecisi, tüm demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin TSİ'lara, ulusal emniyet kurallarına ve emniyet sertifikalarında belirtilen koşullara uygun olarak çalışmasını sağlamak için tedbirler alır.

Emniyet yönetim sistemi temel gereksinim ve bileşenleri

MADDE 7 – (1) Emniyet yönetim sistemi, ikinci fıkranın tüm bentlerini ayrı ayrı içerecek şekilde belgelendirilir. Emniyet yönetim sistemi özellikle, tüm işletmecilerin organizasyonel yapısı içindeki emniyet sorumluluklarının dağılımını, farklı kademelerde yönetim kontrolünün nasıl korunduğunu, tüm kademelerdeki personelin ve temsilcilerinin içinde nasıl yer aldığını ve emniyet yönetim sisteminin sürekli gelişiminin nasıl sağlandığını gösterir.

(2) Tüm işletmeciler tarafından oluşturulacak olan emniyet yönetim sistemi aşağıda belirtilen temel bileşenleri içerir:

a) Emniyet politikasının belirlenmesi: Şirketin yönetim organı tarafından aşağıdaki konuları içerecek şekilde emniyet politikasının onaylayarak uygun bulunması ve tüm personele iletilmesi zorunludur:

- 1) Yönetimin taahhüdü ve sorumluluğu,
- 2) Yönetici personelin emniyet sorumlulukları,
- 3) Emniyet yönetim sistemi uygulama planı,
- 4) Diğer işletme politikalarıyla uyumu.

b) Emniyet hedeflerinin belirlenmesi: Her işletme emniyetin devamlılığını sağlamak ve iyileştirilmesi için şirketin sayısal ve niteleyici hedefleri ile bu hedeflere ulaşmak için gerekli plan ve usulleri belirler. Bu emniyet hedefleri sürekli izlenir ve izleme faaliyetlerinin sonucu olarak gözden geçirilir.

c) Emniyet standartları ile süreçlerinin belirlenmesi: Tüm işletmecilerin emniyetin sürekliliğini sağlamak için emniyet standartları ile iş süreçlerini belirlemesi zorunludur. İşletmeciler emniyet standartları ve süreçlerini aşağıda sayılan kriterlere uygun olarak belirlemek zorundadırlar;

- 1) Güncel teknik ve operasyonel standartları,
- 2) Bakanlık mevzuatı,
- 3) Yürürlükte olan diğer ilgili mevzuat,

4) Ekipman ve operasyonların yaşam döngüsü boyunca sağlanması gereken ulusal ve uluslararası standartlar ve prosedürler.

ç) Emniyet risk yönetimi: Tüm işletmeciler emniyet için gerekli risk yönetimini oluştururlar. İşletmeciler; çalışma koşullarında, malzeme ve kullanılan ekipmanlarda bir değişiklik yapıldığında çeken ve çekilen araç, tesis veya altyapıda oluşabilecek yeni risklere karşı risk kontrol tedbirlerini uygulamak ve Bakanlık tarafından yayımlanan ortak emniyet yöntemlerine uygun risk değerlendirmesini yürütmek için prosedürleri oluşturur. Bunun için;

- 1) Tehlike ve risk belirleme süreçleri,
- 2) Risk değerlendirme, risk kontrol ve risk azaltıcı önlem süreçleri,
- 3) Risk yönetimi sonucunda emniyet yönetim sisteminin sürekli iyileştirilmesi,

süreçlerinin tanımlanması zorunludur. Risk yönetiminin bir parçası olarak tüm işletmeciler yaptığı veya yaptırdığı bakım, onarımı, malzemelerin temini ve yüklenicilerin çalışma şartlarıyla ilişkili faaliyetlerle ilgili tüm risklerin kontrol edilmesini sağlar. Mevcut emniyet yönetim sisteminin gerektirdiği şekilde üçüncü şahıs faaliyetlerinin sonucu olarak ortaya çıkan riskleri de göz önünde tutar, önlem alır veya aldırır.

d) Personel yeterliliği ve eğitim: Personel yeterliliğinin devamlılığını korumak ve faaliyetlerin emniyetli bir şekilde sürdürülebilmesini sağlamak için işletmeciler personelinin tekrar eğitimleri dâhil tüm eğitimlerini sağlar. Bunun için tüm işletmeciler gerekli eğitim programlarını ve sistemi oluşturur.

e) Bilgi iletişimi: Emniyetli bir işletmecilik için, tüm işletmeciler aynı altyapıda çalışan kuruluşlar arasında ve kendi içlerinde bilgi iletişimine yönelik gerekli tedbirleri alır.

f) Dokümantasyon yönetimi: Tüm işletmeciler operasyon süreçlerini, personel ve personelin aldığı eğitimlerin tamamını belgeler ve arşivler. Bu belgelemeler; emniyet ve bağlı risklere ilişkin bilgi ve kayıtların ne şekilde tutulacağı, bu kayıtların kontrolü için prosedürleri, kaza, olay, ramak kala ve diğer tehlikeli olayların rapor edildiklerini, soruşturulduklarını, incelendiklerini ve gerekli tedbirlerin alındığını garanti eden prosedürleri içerir.

g) Acil durum eylem planlarının hazırlanması: Tüm işletmeciler, demiryolu operasyonlarında meydana gelebilecek deray, çarpışma, yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve doğal afet gibi her türlü acil durum, acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren kaza ve olaylarda yapılacak iş ve işlemler dâhil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı acil durum planlarını hazırlar. Her plan periyodik olarak gözden geçirilir ve kaza/olaya dâhil tüm işletmeler, ilgili birimler ve yetkili kamu kurumları ile tatbikat yapılır.

ğ) Kaza/olay inceleme yöntemlerinin belirlenmesi: Tüm işletmeciler, faaliyetleri sırasında meydana gelen kaza, olay, ramak kala ve diğer tehlikeli hadiselerin rapor edildiklerini, araştırıldıklarını, kayıt altına alındıklarını, kök sebebi araştırılarak gerekli tedbirlerin alındığını ve emniyet yönetim sisteminin yeniden gözden geçirilmesini sağlayan usulleri belirler.

h) Emniyet yönetim sistemi iç denetimleri: Tüm işletmeciler, kuracakları emniyet yönetim sistemi kapsamında tanımladığı süreçleri iyileştirme amacıyla yıllık iç denetim planları oluşturur. Bu planlara göre tüm faaliyetlerini ve süreçlere uyulup uyulmadığının kontrolünü bu iç denetim yoluyla sağlar.

(3) Tüm işletmeciler, ikinci fıkrada belirtilen emniyet yönetim sistemini Ek-1'e uygun olarak belgelendirir ve Bakanlığın talep etmesi halinde sunar.

Eğitim ve belgelendirme

MADDE 8 – (1) Tüm işletmeciler, demiryolu hizmetlerinin emniyetli bir şekilde sunulmasını sağlamak ve emniyet kültürü oluşturmak amacıyla, işletme organizasyon şeması içinde yer alan tüm personele gerekli eğitimleri sağlar.

(2) Emniyet açısından kritik görevleri yapacak personelin mesleki yeterlilik şartları, bununla ilgili eğitimlerin verilmesi, eğitim merkezlerinin yetkilendirilmesi, sınav yapılması ve belgelendirilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından düzenlenir.

(3) Emniyet açısından kritik görevleri yapacak personel, yapılacak sınav sonucunda başarılı olduğu takdirde, kendisine kişisel emniyet belgesi verilir. Kişisel emniyet belgesi olmayan personel emniyet açısından kritik görevlerde çalıştırılmaz.

(4) Tüm işletmeciler, emniyet açısından kritik görevleri yapacak personelin yeterliliğinin sürdürülmesi için personele verilen eğitimleri, sınav sonuçlarını ve sağlık muayene sonuçları gibi gereklilikleri düzenli olarak kayıt altında tutar. Bu kayıtlar personelin çalışma süresi sona erdikten sonra on yıl süreyle muhafaza edilir.

(5) İkinci fıkra kapsamında Bakanlıkça yetkilendirilmiş eğitim merkezlerinin sayısının tek olması halinde, Bakanlık bu eğitim merkezinin adil ve ayrımcı olmayan şekilde kullanılmasını sağlar. Bakanlık, bu şekilde verilen hizmetlerin, hizmet maliyetleriyle orantılı ve ayrımcı olmayan karla sunulmasını sağlar.

Makinistler

MADDE 9 – (1) Tüm makinistlerin Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Bakanlık tarafından belirlenmiş yeterliliklere sahip olmaları ve gerekli eğitimleri almaları zorunludur. Makinistlerin mesleki yeterlilik şartları, bununla ilgili eğitimlerin verilmesi veya verdirilmesi, sınav yapılması veya yaptırılması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Bakanlık ulusal bir kayıt sistemi kurarak makinistlerin bilgilerini kayıt altına alır ve günceller. Bu kayıtlar tüm tren işletmecilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının erişim sağlayabileceği şekilde düzenlenir.

Emniyet açısından kritik görevler

MADDE 10 – (1) Demiryolu sektöründe çalışanlar için emniyet açısından örnek kritik görevler Ek-2’de belirtilmiştir. Bu kritik görevler, organizasyon yapısına bağlı olup, yapılan işin kapsamı ve iş tanımına göre artırılır veya azaltılır.

(2) Emniyet açısından kritik görevleri yapacak çalışanlar işe alınırken, diğer işletmecilerde edinilmiş eğitim, nitelikler ve deneyimi göz önünde tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Emniyet Yetkilendirmesi, Emniyet Yetkilendirmesi Ücreti, Emniyet Sertifikası, Emniyet Sertifikası Ücreti, Büyük Değişiklik ve Emniyet Belgeleri

Başvurularının Değerlendirilmesi

Emniyet yetkilendirmesi

MADDE 11 – (1) Demiryolu altyapı işletmecilerinin tasarruflarındaki demiryolu altyapısı için bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre emniyet yetkilendirmesi alması zorunludur. Emniyet yetkilendirmesi bulunmayan demiryolu altyapı işletmecileri, işletmecilik faaliyeti yapamazlar.

(2) Emniyet yetkilendirmesi aşağıda belirtilen hususları kapsar:

a) Demiryolu altyapı işletmecisinin emniyet yönetim sistemini 7 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi kurması,

b) Demiryolu altyapı işletmecisinin; demiryolu altyapısı, sinyal sistemi ve trafiğinin tasarımı dâhil bakımı ve operasyonunu da içerecek şekilde tüm süreçleri kapsayan risk kontrol prosedürleri oluşturması ve alınan tedbirler ile emniyetli işletmeciliği sağladığını teyit ettiğini göstermesi.

(3) Emniyet yetkilendirmesi almak için işletmeciler; demiryolu sahası ve tesisleri planı, hizmetleri ve ekipman listesi, işletme prosedürleri, organizasyon ve yönetim yapısı, emniyet yönetim sistemine ilişkin tüm bileşenleri ve Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü internet sayfasında yayımlanan başvuru formu ve kılavuzundaki bilgileri de kapsayan emniyet yetkilendirmesi başvurusunu Bakanlığa sunar.

(4) Emniyet yetkilendirmesi ulusal demiryolu ağını veya sadece tanımlanan bir hat kısmını kapsayabilir.

(5) Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri tasarruflarındaki altyapı işletmeciliği için emniyet yetkilendirmesi almak zorundadır.

Emniyet yetkilendirmesi süresi, geçerliliği, yenilenmesi, güncellenmesi ile askıya alınması ve iptali

MADDE 12 – (1) Emniyet yetkilendirmesi, altyapı işletmecilerinin organizasyon yapısında ve faaliyetlerinde 17 nci maddede belirtilen büyük bir değişiklik olmadığı sürece beş yıl süreyle geçerlidir. Emniyet yetkilendirmesi, işletmecinin gerekli koşullara sahip olması durumunda, yenileme başvurusu üzerine beş yılı aşmayan aralıklarla yenilenir. Yenileme için başvuru yetkilendirme süresinin dolmasından en az altı ay önce yapılır.

(2) İşletmecilerin organizasyon yapısında ve/veya faaliyetlerinde büyük değişiklikler olması durumunda emniyet yetkilendirmesi güncellenir. Böyle bir değişiklik durumunda, işletmeciler emniyet yetkilendirmesi için sunulmuş olan bilgileri yeni duruma göre güncelleyerek en geç 30 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunar. Bakanlık gerekli incelemeleri yaparak emniyet yetkilendirmesini günceller.

(3) Eğer Bakanlık emniyet yetkilendirmesinin gereksinimleri ve koşullarının yerine getirilmediğini tespit ederse, yetkilendirme sahibi işletmeciye bu durumu yazılı olarak bildirir. Söz konusu işletmeci bildirimden itibaren üç aylık süre içerisinde bu durumu düzeltir. Eğer bu süre içerisinde gerekli tedbirler alınmaz ise Bakanlık yetkilendirmenin iptaline veya askıya alınmasına karar verir. Eğer bir emniyet yetkilendirmesi askıya alınırsa, uygunsuzluk giderilinceye kadar yetkilendirme sahibi işletmecinin faaliyetleri kısmen veya tamamen geçici olarak durdurulur.

(4) Bakanlık, emniyet mevzuatı çerçevesinde gerçekleşen önemli değişikliklerde işletmecilerce emniyet yetkilendirmesi için sunulmuş olan bilgilerin yeni duruma göre güncellenerek yeniden sunulmasını talep edebilir.

(5) Emniyet yetkilendirmeleri iptal edilen altyapı işletmecileri ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri tekrar sertifika almak istedikleri takdirde ücretini ödeyerek yeniden başvuru yapar.

Emniyet yetkilendirmesi ücreti

MADDE 13 – (1) (Değişik:RG-28/4/2017-30051) Bakanlıkça yapılacak emniyet yetkilendirmesi işlemleri için ulusal demiryolu ağında yer alan işletmecilerden 1.000.000 (bir milyon) TL, şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerden 50.000 (elli bin) TL ücret alınır. Ücreti alınmadan yetkilendirme yapılmaz.

(2) Emniyet yetkilendirmesi yenileme ücreti, emniyet yetkilendirme ücretinin %5 (yüzdebeş)'idir.

(3) Yetkilendirme ücretleri (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Hesabına yatırılır.

Emniyet sertifikası

MADDE 14 – (1) Demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dâhilinde emniyet sertifikası alması zorunludur.

(2) Emniyet sertifikası aşağıdaki hususları kapsar;

a) Emniyet yönetim sistemini 7 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi kurmuş olmak,

b) İşletmecinin taahhüt ettiği hizmetleri demiryolu şebekesinde emniyetli bir şekilde sunabilmek ve varsa özel şartları da karşılayabilmek için kabul ettiği tedbirler.

(3) Emniyet sertifikası almak için işletmeciler; demiryolu sahası ve tesis planı, servis ve ekipman listesi, işletme prosedürleri, organizasyon ve yönetimle ilgili tüm bilgileri, emniyet yönetim sistemine ilişkin tüm bileşenlerini ve Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü internet sayfasında yayımlanan başvuru formu ve kılavuzundaki bilgileri de kapsayan emniyet sertifikası dosyasını Bakanlığa sunar.

(4) Bakanlık tarafından verilecek olan emniyet sertifikası tüm ulusal demiryolu ağını veya sadece tanımlanan bir hat kısmını kapsayabilir.

(5) Demiryolu altyapı işletmecisi ticari olmamak şartıyla kendi ihtiyaçları için aynı zamanda tren işletmeciliği de yapacak ise ayrıca emniyet sertifikası almak zorundadır.

Emniyet sertifikasının süresi, geçerliliği, yenilenmesi, güncellenmesi ile askıya alınması ve iptali

MADDE 15 – (1) Emniyet sertifikası sahibi işletmecilerin organizasyon yapısında ve faaliyetlerinde 17 nci maddede belirtilen büyük bir değişiklik olmadığı sürece beş yıl süreyle geçerlidir. Emniyet sertifikası, işletmecinin gerekli koşullara sahip olması durumunda, işletmecinin başvurusu üzerine beş yılı aşmayan aralıklarla yenilenir. Yenileme için başvuru yetkilendirme süresinin dolmasından en az altı ay önce yapılır.

(2) İşletmecilerin organizasyon yapısında ve/veya faaliyetlerinde 17 nci maddede belirtilen büyük değişiklikler olması durumunda emniyet sertifikası güncellenir. Böyle bir değişiklik durumunda, işletmeciler emniyet sertifikası için sunulmuş olan bilgileri yeni duruma göre güncelleyerek en geç 30 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunar. Bakanlık gerekli incelemeleri yaparak emniyet sertifikasını günceller.

(3) Bakanlık, emniyet sertifikasının gereksinimleri ve koşullarının yerine getirilmediğini tespit ederse, emniyet sertifikasını askıya alarak sertifika sahibi işletmeciye bu durumu yazılı olarak bildirir. Bir emniyet sertifikası askıya alınırsa, uygunsuzluk giderilinceye kadar sertifika sahibi işletmecinin faaliyetleri geçici olarak durdurulur. Söz konusu işletmeci, bildirimden itibaren iki aylık süre içerisinde bu durumu düzeltmediği takdirde Bakanlık sertifikanın iptaline karar verir.

(4) Bakanlık, demiryolu emniyet mevzuatı çerçevesinde gerçekleşen önemli değişikliklerde işletmecilerce emniyet sertifikası için sunulmuş olan bilgilerin yeni duruma göre güncellenerek yeniden sunulmasını talep edebilir.

(5) Emniyet sertifikasının, çıkarılmasını takip eden bir yıl içinde tren işletmeciliği faaliyetine başlamaması durumunda emniyet sertifikası iptal edilir.

(6) Emniyet sertifikaları iptal edilen tüm işletmeciler tekrar sertifika almak istedikleri takdirde ücretini ödeyerek yeniden başvuru yapar.

(7) (**Ek:RG-17/4/2025-32873**) Doğal afet, yangın, demiryolu kazaları ile ilgili olaylar, ilgili hat kesimin bakım, onarım veya modernizasyon çalışmaları nedeniyle kapatılması, kanuni grev, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve gerektiğinde Bakanlık tarafından belirlenecek

benzeri diğer mücbir sebeplerle emniyet sertifikasının çıkartılmasını takip eden bir yıl içerisinde işletmeciliğe başlanamaması halinde bu durum demiryolu tren işletmecisi tarafından derhal Bakanlığa bildirilir. Bakanlık söz konusu talebi değerlendirerek işletmeciliğe başlaması için en fazla 6 ay ek süre verebilir. Mücbir sebebin devamı halinde Bakanlık tarafından bu süre uzatılabilir.

Emniyet sertifikası ücreti

MADDE 16 – (1) (Değişik:RG-28/4/2017-30051) Bakanlıkça yapılacak emniyet sertifikası işlemleri için ulusal demiryolu ağında yer alan işletmecilerden 250.000 (iki yüz elli bin) TL, şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerden 50.000 (elli bin) TL ücret alınır. Ücreti alınmadan emniyet sertifikası verilmez.

(2) Emniyet sertifikası yenileme ücreti, emniyet sertifika ücretinin %5 (yüzdebeş)'idir.

(3) Emniyet sertifika ücretleri **(Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Hesabına yatırılır.

Büyük değişiklik

MADDE 17 – (1) Büyük değişiklikler hem emniyet sertifikası hem de yetkilendirme kapsamında Bakanlığa bildirilir.

(2) Bakanlık tarafından yayımlanan ortak emniyet yöntemlerine göre yapılan risk değerlendirmelerinde belirlenen değişiklikler de dâhil olmak üzere büyük değişiklik olarak tanımlanabilecek bazı işlemler aşağıda sıralanmıştır:

a) Demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri için;

1) Ulaşım sisteminin iş tanımındaki amacının dışında kullanılması veya yük taşımaya yolcu taşımaya veya konvansiyonel tren işletiminden yüksek hızlı tren işletimine geçilmesi ve benzeri değişiklikler,

2) İşletme sisteminde tren kapasite artırımı, işletme hızının ve yoğunluğunun artırılması, yeni tip araçların kullanımı ve benzeri değişiklikler,

3) Emniyet açısından kritik görevleri yapacak personel kategorilerinde değişiklik yapılması ve farklı kategoride emniyet açısından kritik görevleri yapacak personel çalıştırılması,

4) Emniyet açısından kritik görevlere ilişkin organizasyonel değişiklikler.

b) Demiryolu altyapı ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri için;

1) Yeni sinyalizasyon şekilleri veya sistemlerine geçiş, hat güzergâhı, yol çalışmalarındaki sorumlulukların alt yükleniciye verilmesi gibi değişikliklerden kaynaklı trafik hacmi ve yoğunluğundaki artış ile risklerde yükselmeye sebep olabilecek değişiklikler gibi altyapı ağındaki değişiklikler,

2) Üçüncü ray enerji beslemesinden, katenerli enerji aktarma sistemine geçiş, voltaj-akımlarda yapılan değişiklikler gibi enerji besleme sistemindeki değişiklikler,

3) Emniyet açısından kritik görevleri yapacak personel kategorilerinde değişiklik yapılması ve farklı kategoride emniyet açısından kritik görevleri yapacak personel çalıştırılması ve benzeri değişiklikler,

4) Tam otomatik tren işletme sistemine geçiş ve benzeri değişiklikler,

5) Mevzuat değişiklikleri gibi işletme sistemi ve kriterlerindeki değişiklikler,

6) Emniyet açısından kritik görevlere ilişkin organizasyonel değişiklikler.

Emniyet belgeleri başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 18 – (1) Emniyet belgeleri için başvurular Bakanlığa yapılır. Bakanlık, gerekli tüm evrakların eksiksiz olarak sunulmasından sonra en geç dört ay içerisinde başvurunun değerlendirmesini yapar ve karar verir. Başvurunun reddedilmesi durumunda gerekçeli karar başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(2) Bakanlık, emniyet belgelerini verir veya verebilecekleri yetkilendirir ve denetler.

(3) Kimlerin emniyet belgesi verebileceği ve emniyet belgesi verebileceklerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

Emniyet belgelerindeki değişikliklerinin bildirim

MADDE 19 – (1) Bakanlık bir emniyet belgesi verdiğinde, askıya aldığı, iptal ettiğinde veya değiştirdiğinde, söz konusu durumu internet sitesinde yayınlar ve ilgili altyapı işletmecisine derhal bildirir.

Denetleme

MADDE 20 – (1) Bakanlık, emniyet belgesi sahibi işletmecileri emniyet yönünden iki yılda bir denetler. Ancak, Bakanlık planlı denetimlerin haricinde, herhangi bir zamanda da denetleme yapabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Araçların Bakımı**

Araçların bakımı

MADDE 21 – (1) Tüm işletmecilerin her aracına, şebekede kullanılmadan önce, bakımdan sorumlu bir kuruluş/birim belirlenmiş olmak zorundadır.

(2) Demiryolu tren işletmecisi, demiryolu altyapı işletmecisi veya araç sahibi ilgili mevzuata uygun olmak koşuluyla bakımdan sorumlu kuruluş olabilir.

(3) Tüm işletmecilerin sorumlulukları saklı kalmak şartıyla, bir demiryolu aracına bakım ve onarım servisi vermek üzere belirlenmiş bakımdan sorumlu kuruluş/birim, araçların bakımından ve sonrasında bakımla ilgili emniyetli çalışmasından sorumlu olur. Bakımdan sorumlu kuruluş/birim araçların bakımını; araca özel bakım kurallarına, ilgili TSI'a ve yürürlükte olan diğer mevzuata uygun olarak yapar. Her aracın bakım geçmişi ve yeni bakım dosyasının kayıt altına alınması zorunludur. Bakımdan sorumlu kuruluş/birim, bakımı ya kendi yapar ya da sözleşmeli olarak bir diğer bakım kuruluşları/birimleri vasıtasıyla yaptırabilir.

(4) Yük vagonlarında ise bakımdan sorumlu kuruluşun COTIF ATMF Ek-A'ya göre onaylanmış "ECM" belgesine sahip olması zorunludur.

(5) Emniyet sertifika başvurusu yapılırken araç bakımı ile ilgili aşağıdaki belgeler ek olarak Bakanlığa sunulur:

a) **(Mülga:RG-28/4/2017-30051)**

b) Bakımdan sorumlu kuruluş/birime verilen izin/ECM belgesi formatı ve geçerliliği.

ALTINCI BÖLÜM

Ulusal Emniyet Kuralları, Yıllık Emniyet Raporları, Ortak Emniyet Yöntemleri, Ortak Emniyet Göstergeleri ve Ortak Emniyet Hedefleri

Ulusal emniyet kuralları

MADDE 22 – (1) Ulusal emniyet kuralları Bakanlığın resmi internet sayfasında yayımlanır.

Yıllık emniyet raporları

MADDE 23 – (1) Her yıl tüm işletmeciler Bakanlığa bir önceki takvim yılıyla ilgili 30 Haziran gününe kadar yıllık emniyet raporunu sunar. Bu emniyet raporu aşağıdakileri içerir:

a) Kuruluşun kurumsal emniyet hedeflerine nasıl ulaşıldığı ve emniyet planlarının sonuçları,

b) İşletmeyi ilgilendiren ortak emniyet göstergelerinin gelişimi,

c) Dâhili emniyet denetiminin sonuçları,

ç) Kendi işletmelerinde meydana gelen kaza ve olayların verilerini, sebeplerini ve buna bağlı alınan tedbirleri.

Yıllık rapor

MADDE 24 – (1) Bakanlık her yıl en geç 30 Eylülde bir önceki yıldaki faaliyetleri ile ilgili hazırlamış olduğu raporu yayımlar. Bu yıllık raporun kapsamı aşağıdaki gibidir.

a) Tüm işletmecilerin yıllık emniyet performansı ve işletmeyi ilgilendiren ortak emniyet göstergelerinin gelişimi,

b) Demiryolu emniyeti ile ilgili mevzuat ve düzenlemelerdeki önemli değişiklikler,

c) Emniyet yetkilendirmesi ve sertifikasyonu ile ilgili gelişme ve değişiklikler,

ç) Tüm işletmecilere yapılan denetimlerle ilgili bilgiler.

Ortak emniyet yöntemleri

MADDE 25 – (1) Emniyet seviyesinin, emniyet hedeflerinin gerçekleştirilmesinin ve diğer emniyet gerekleri ile uyumun ne şekilde yapılacağı ortak emniyet yöntemleri ile belirlenir.

(2) Tüm işletmecilerce ve Bakanlık tarafından kullanılacak ortak emniyet yöntemleri Bakanlık tarafından yayımlanır.

Ortak emniyet göstergeleri

MADDE 26 – (1) Yıllık ortak emniyet hedeflerinin ne kadar gerçekleştiğinin değerlendirilmesini kolaylaştırmak ve tüm ulusal ağdaki demiryolu emniyetinin genel gelişimini izlemek için, Bakanlık ortak emniyet göstergelerini yıllık olarak hazırlar, internet sitesinde yayımlar ve günceller.

(2) Tüm işletmeciler ortak emniyet göstergelerini 23 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yıllık emniyet raporları dâhilinde Bakanlığa sunar.

(3) İşletmeciler tarafından raporlama döneminden sonra göstergeler ile ilgili yeni sebep veya hatalar bulunursa, göstergeler en geç bir sonraki yıllık emniyet raporunda düzeltilir.

Ortak emniyet hedefleri

MADDE 27 – (1) Bakanlık, demiryolu sisteminde ulaşılması arzu edilen emniyet düzeyini ortak emniyet hedefleriyle tanımlar. Yayın tarihinden itibaren tüm işletmeciler ortak emniyet hedeflerini dikkate almak zorundadır.

(2) Bakanlık ortak emniyet hedefleri için risk kabul kriterlerini, aşağıdaki gruplar için ayrı ayrı tanımlar:

a) Yolcular, hizmet sağlayıcı kuruluşların çalışanları da dâhil olmak üzere tüm demiryolu ve bağlı operasyon çalışanları, hemzemin geçit kullanan üçüncü şahıslar ve demiryolu tesislerine izinsiz giren kişilerle ilgili bireysel riskler,

b) Toplumsal riskler.

(3) Ortak emniyet hedefleri ile ilgili referans değer tablosu Bakanlık tarafından resmi internet sitesinde her yıl güncellenerek yayımlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Demiryolu Kazalarının ve Olaylarının İncelenmesi, İncelemelerin Gerçekleştirilmesi, Kaza ve Olay Raporları

Demiryolu kazalarının ve olaylarının incelenmesi

MADDE 28 – (1) Demiryolu kazalarının ve olaylarının incelenmesi gelecekte olabilecek durumları önlemek ve tüm işletme süreçlerindeki risklerinin azaltılması için tavsiye ve düzenlemeler oluşturmak amacıyla bu maddede belirtilen şartlar dâhilinde yapılır.

(2) Ciddi kaza tanımına giren demiryolu kazaları ve olayları için incelemeler KAİK tarafından yapılır. Ancak, Bakanlık gerek görmesi halinde ciddi kazaları KAİK'ten ayrı olarak incelemede bulunur.

(3) Demiryolu tren işletmecileri ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri personellerinin ve kendi araçlarının karıştığı tüm kaza ve olaylarda bir iç inceleme yapmak ve inceleme sonuçlarını kayıt altına almak zorundadır.

(4) Demiryolu altyapı işletmecisi ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri, kendi tasarruflarındaki taşıma hatlarında gerçekleşen tüm kaza ve olayları inceler. Ciddi kazaları, en kısa zamanda, KAİK ve Bakanlığa bildirir, ciddi kaza tanımına girmeyen olay ve kazaları ise Bakanlığa yıllık emniyet raporları ile iletir.

(5) Kaza ve olay incelemeleri emniyet yönetim sistemi kapsamında olup, hiçbir durumda suçlama veya sorumlular hakkında hüküm içermez ve yargısal soruşturmadan bağımsız gerçekleştirilir.

(6) Tüm işletmeciler, kendi emniyet yönetim sistemleri içerisinde kaza ve olay incelemelerine ilişkin usul ve esasları belirlerler. Kaza ve olay incelemeleri teknik uzmanlığa sahip kişilerce gerçekleştirilir.

İncelemelerin gerçekleştirilmesi

MADDE 29 – (1) **(Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** Tüm işletmeciler kaza ve olay incelemelerini; bu Yönetmelik, Bakanlığın ve altyapı işletmecisinin belirlediği usul ve esaslara göre yapar.

(2) Demiryolu trafiğinde gerçekleşen kaza/olayların incelenmesi kapsamında, demiryolu faaliyetiyle ilgili tüm kurumlar, demiryolu altyapı işletmecisine ve duruma göre demiryolu tren ve şehir içi toplu taşıma işletmecilerine kaza ve olayların incelenmesi, emniyet tavsiyelerinin oluşturulması ve uygulamalar için gerekli işbirliğini yapar.

(3) İnceleme yapan kuruluşlar, altyapı işletmecisinin altyapıyı tekrar eski haline getirmesi ve mümkün olan en kısa sürede demiryolu trafik hizmetine açılmasını sağlamak için, kaza yerindeki incelemelerini mümkün olan en kısa zamanda sonuçlandırır.

Kaza ve olay raporları

MADDE 30 – (1) Tüm işletmecilerin, kaza veya olay hakkındaki incelemeleri, kazanın veya olayın ciddiyetine ve sonuçların önemine uygun şekilde bir teknik rapor hazırlanması amacıyla gerçekleştirilir.

(2) Bu teknik rapor, Ek-3'te belirtilen şekilde, demiryolu emniyetinin iyileştirilmesine ve kazaların önlenmesine ilişkin amaçlarla ve ilgili emniyet önerileriyle oluşturulur. Aynı zamanda bir demiryolu kazasının incelenmesine ilişkin teknik rapor, şekil detaylarını, vuku bulan kaza ve olaylarının olası nedenlerini, anormallikleri, eksiklikleri ve ilgili düzensizlikleri de içerir.

(3) Kendi iç incelenmesini yapan tüm işletmeciler, kaza raporlarını en geç 12 ay içerisinde tamamlayıp Bakanlığa gönderir.

(4) Kaza ve olay raporları sonucu veya ihtiyaç duyulan hususlarda hazırlanan emniyet önerileri, Bakanlık tarafından demiryolu emniyeti mevzuatının uygulanması, denetlenmesi ve hazırlanmasında görevli kurum ve işletmecilere gönderilir. Tüm işletmeciler emniyet önerileri ile ilgili olarak, alınan veya planlanan tedbirleri Bakanlığa yıllık emniyet raporu kapsamında bildirir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, İdari Yaptırım Uygulaması

Sorumluluk

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan kuralların yerine getirilerek emniyetli çalışmanın sağlanmasından tüm işletmeciler sorumludur.

İdari yaptırımlar

MADDE 32 – (1) Yapılan denetimlerde, (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde, bu Yönetmeliğin;

a) (**Mülga:RG-28/4/2017-30051**)

b) (**Değişik:RG-28/4/2017-30051**) 20 nci maddesinde belirtilen hususlara aykırılık tespit edilmesi halinde, 25.000 (yirmi beş bin) TL,

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(2) Bu Yönetmelikte öngörülen idari para cezaları, bu Yönetmelikte düzenlenen askıya alma ve iptal gibi idari yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

(3) Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(4) İdari para cezası karar tutanakları ile ilgili tahsil, tebliğ ve diğer hususlarda, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumlu hizmet birimi

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemler, Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmeliğin hazırlanmasında, 29/4/2014 tarihli Avrupa Parlamentosu ve KONSEYİNİN 2004/49 AB sayılı Demiryolu Emniyet Direktifi dikkate alınmıştır.

Yeniden değerlendirme

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelikte geçen parasal değerler her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

Faliyette bulunan kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 1 – (**Değişik:RG-26/10/2018-30577**)

(1) TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile halen faaliyetlerini sürdürmekte olan şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri, gerekli olan emniyet yetkilendirmesi ve emniyet sertifikalarını en geç **(Değişik ibare:RG-21/9/2019-30895)** beş yıl içinde almak zorundadır. Bu sürede TCDD, TCDD Taşımacılık A.Ş. ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri işletmecilik faaliyetlerine devam eder.

Yürürlükteki mevzuat

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bakanlık tarafından ihtiyaç duyulan düzenlemeler yapıncaya kadar, TCDD, TCDD Taşımacılık A.Ş. ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri tarafından yürütülen ve bu Yönetmeliğe aykırı olmayan mevzuatın uygulanmasına devam edilir.

Geçici kişisel emniyet belgesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle TCDD ve/veya TCDD Taşımacılık A.Ş.'de emniyet açısından kritik görevlerde çalışan personele, çalıştığı işletme, emniyet yönetim sistemini kuruncaya kadar kişisel emniyet belgesini doğrudan verir.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	19/11/2015	29537
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	28/4/2017	30051
2.	26/10/2018	30577
3.	15/1/2019	30656 Mükerrer
4.	21/9/2019	30895
5.	2/2/2025	32801
6.	17/4/2025	32873